

революционните методи. Възникващите усложнения на идейна основа проличават от решенията на проведеното на 12 окт. 1876 г. заседание на Московския славянски комитет, на което присъстват пратениците на БЦБО К. Цанков и П. Наботков. "Ние им казахме - пише княз А. И. Василчиков - някои горчиви истини и приехме решението парите да отиват изключително за изпращане на хора в сръбската армия, а не за безплодна агитация в самата България, и с това условие обещахме да им дадем сума."²³

Независимо от поставеното условие, БЦБО не престава да полага усилия за разширяване на подновените конспиративни връзки с вътрешните комитетски кадри и патриотични сили и постигнатото в това направление е един от големите му успехи. Тази жива връзка е предпоставка за вдъхване на оптимизъм и правилно насочване на народния отпор срещу натиска на управляващата върхушка в Цариград, стремяща се да скрие пред външния свят истината за положението на българите. А когато назрява моментът за изработване на единна политическа програма тъкмо възобновеното общуване със съмишлениците в България, позволява на БЦБО да координира действията си с тях и да получи тъй нужния мандат от сънародниците в родината чрез изключително важното посредничество на Русенския революционен комитет.

Поели задълженията на задгранично представителство, дейците на БЦБО, успоредно с разширяване контактите със славянските комитети и представители на официална Русия, предприемат истинска кампания за спечелване благоразположението и на западноевропейските страни. Няма основания да се говори за едностранчивост в тяхната външнополитическа ориентация. Тъкмо напротив.

Архивът на БЦБО отразява оживените международни връзки на организацията - на първо време с видни чужденци, застъпили се публично за подобряване участието на българския народ. Отправени са адреси до Иван С. Аксаков, княз Д. Н. Долгорукий, ген. Ростислав А. Фадеев, Джузепе Гарибалди, Уилям Гладстон, Виктор Юго, лорд Джон Ръсел, лорд Алдерман Котон - кмет на Лондон, Юджийн Скайлер, Ив. дьо Вестин, барон Едуард Тизенхаузен от Прусия, Йозеф и Александра Майзнер, архимандритите Никифор Дучич и Серафим Петрович и т.н.²⁴

Ръководителите на БЦБО използват всяка възможност да разкрият истината за неудържимото положение на българите, да разобличат вътрешнополитическия курс на Високата порта и да привлекат вниманието на влиятелни личности към законните национални искания. Така напр. при отбиването на лорд Форстер в Букурещ на път за Цариград (преди 6 септ. 1876) те спешно подготвят и му връчват едно изложение, за да го уведомят за насилствено събираните "благодарствени адреси" от българските първенци по нареждане на Портата и със съдействието на Бляк бей и Ив. Хаджипенчович. Тази и други подобни прояви илюстрират своевременната и уместна реакция на БЦБО, изявяваща се като реално задгранично представителство на българския народ.

Впечатляваща е и широко замислената и осъществена от дейците на БЦБО печатна кампания в полза на скорошно решаване на българския въпрос, тя се влива в